

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az előtte ? FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK folyamatban lévő büntetés-végrehajtási ügyben Budapesten, 2024. augusztus 9. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta az alábbi 31.Bpkf.9256/2024/3. számú

V É G Z É S T:

A feltételes szabadságra bocsátás tárgyában [REDACTED] elítelt tekintetében indult büntetés-végrehajtási ügyben a Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 2024. július 23. napján kihirdetett 8.F.436/2024/4. számú végzését megváltoztatja, az elítéltet 2024. augusztus 9-től bocsátja feltételes szabadságra.

Mellőzi a „fegyházbüntetésből” szó feltüntetését.

Egyebekben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

I N D O K O L Á S

[REDACTED] terheltet a Fővárosi Bíróság a [REDACTED] napján kihirdetett [REDACTED] számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság [REDACTED] számú ítélete folytán [REDACTED] napján jogerőre emelkedett ítéletével emberölés büntette miatt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság megállapította, hogy a terhelt legkorábban 20 év után bocsátható feltételes szabadságra.

A Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja a 8.F.436/2024/4. számú végzésével ezen életfogytig tartó fegyház fokozatú szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátotta 2024. augusztus 5. napjától. Elrendelte továbbá az elítélt pártfogó felügyeletét a 15 év feltételes szabadság időtartamára.

Az elsőfokú végzés ellen a Fővárosi Főügyészség Bv.4450/2024/2. sorszám alatt jelentett be fellebbezést a végzés megváltoztatása és az elítélt feltételes szabadságra bocsátásának mellőzése végett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Bv. tv. 188.§ (1) bekezdésében, valamint az (1a) bekezdésben írt általános követelmények szempontjából lényeges körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

A Bv. törvény 188.§ (1a) bekezdés a) pontja szerint az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel szempontjából a büntetés-végrehajtási bíró különösen az elítélt által elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetés tartamát és a büntetésből még hátralévő részt vizsgálja.

Az elítélt által elkövetett bűncselekmény előre kitervelten, aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés büntette. Emiatt a bíróság [REDACTED] életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte és megállapította, hogy a terhelt legkorábban 20 év után bocsátható feltételes szabadságra. A törvényi feltételül megszabott minimális tartamot az elítélt már kitöltötte, ugyanakkor a büntetés-végrehajtási intézet nem javasolta a feltételes szabadságra bocsátását az elkövetett bűncselekmény jellege okán. Az elsőfokú bíróságnak kiemelten kellett volna értékelnie az elkövetett bűncselekmény jellegét. Az vette figyelembe, hogy a terhelt a bűncselekmény elkövetésekor 46 éves volt, ezt megelőzően bűncselekményt nem követett el. Fogvatartása során fegyelmi eljárás nem indult ellene, míg jutalmazására huszonöt esetben került sor, ezért a büntetés-végrehajtása alatt tanúsított magatartása szabálykövető. Ugyanakkor a büntetés-végrehajtás rendjének betartása alapvető kötelezettség, a fogvatartottak esetében elvárt követelmény és az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított annak, hogy az elítélt gyermekei és volt házastársa is befogadó, eltartására vonatkozó nyilatkozatot

csatolt. A környezettanulmány részét képező pártfogó felügyelői vélemény azonban nem támogatta továbbra sem a fogvatartott feltételes szabadságra bocsátását.

A Btk. 79. §-a szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A Btk. 80. § (1) bekezdése alapján a büntetést a Btk-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A büntetés célja a generális és a speciális prevenció megvalósulása, azaz, hogy az elkövető más bűncselekményt a jövőben ne követhessen el, valamint, hogy az másokat is visszatartsa bűncselekmények elkövetésétől. Az elítéltnak a jogerős ítéletben meghatározott büntetést főszabály szerint az ítéletben kiszabott büntetési nemben és mértékben kell letöltenie. A generális prevenció háttérbe szorítása mellett a bíróság túlzottan nagy súllyal vette figyelembe azt, hogy az elítélt fogvatartása során jó magatartást tanúsított, korábban szerzett jutalmainak számát, rendezett kapcsolattartását, tanfolyamok elvégzését (így az „Önismereti”, „Életvezetési” és „Konfliktus és agressziókezelés” kompetenciafejlesztő foglalkozásokat [REDACTED] míg „Asszertivitás elősegítése tréninget” [REDACTED])

Az elítélt egy dátum nélküli bocsánatkérő levelet csatolt, amelyről úgy nyilatkozott, hogy kb. egy évvel ezelőtt elküldte. Az elítéltnak az Igazságügyi Minisztériumban vezetett áldozati kártalanítási számlára befizetése teljesítéséről pedig egy [REDACTED] számlakivonat áll rendelkezésre.

Az ügyészi álláspont értelmében az elítélt büntetés-végrehajtás alatt tanúsított magatartásából semmilyen további, nyomatékkal bíró körülmény nem állítható, mely a kedvezmény kellően megalapozott alkalmazását okszerűen indokolná és a pártfogói környezettanulmány sem támogatta a feltételes szabadságra bocsátást. Ezért a feltételes szabadságra bocsátás kedvezménye [REDACTED] esetében a pártfogó felügyelet elrendelése mellett sem biztosítható megalapozottan.

A terhelt védője az ügyészi fellebbezésre vonatkozó észrevételében a végzés helybenhagyására tett indítványt. A cselekmény tárgyi súlya kapcsán hivatkozott arra, hogy már a jogerős ítéletet hozó bíróság is úgy foglalt állást, hogy az elítélt 20 év szabadságvesztés után (legkorábban 2020-ban) feltételesen szabadulhat és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárta ki. Kizárólag a tárgyi súly értékelése mentén a pozitív irányú változást sem lehet figyelembe venni, mely irányú döntés az ítélkező bíróság hatáskörét vonná el. Erre tekintettel is azonban a hivatkozott indokok mentén az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott, mely az Emberi Jogok Európai Egyezményének és az EJEB beadványban jogesetekkel is részletezett gyakorlatának megfelel. A hangsúly ugyanis az európai büntetőpolitikában a szabadságvesztés rehabilitációs célján van, különösen a hosszú időtartamú szabadságvesztés vége felé közelítve. Mérlegelni kell ennek során, hogy történt-e bármely jelentős változás a fogvatartott életében, illetve történt-e a rehabilitáció irányába fejlődés az ítélet végrehajtása során, mely alapján a további fogvatartás már nem indokolható – így az életfogytig tartó szabadságvesztés vonatkozásában sem -. Ellentétes ugyanis az Egyezmény 3. cikkében garantált tilalommal, ha elméletileg ugyan lehetséges a szabadon bocsátás, de a gyakorlatban nem valósulhat meg. Ez a mérce pedig egyben a hazai joggyakorlat zsinórmértéke is. Márpedig a szabadságtól való megfosztás csakis addig lehet jogszerű, amíg annak van pönológiai értelemben vett legitim célja. Kiemelte, hogy a Bv.tv. 83.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés végrehajtásának célja az ügydöntő határozatban meghatározott joghátrány érvényesítése, és a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. A több mint 25 éve tartó fogvatartás ideje alatt az elítélttel szemben nem indult fegyelmi eljárás, sőt a fellebbezés nem tér ki arra, hogy jutalmakat szerzett, nyugdíjas koráig

dolgozott, képezte is magát az elítélt, figyelmet fordított az önképzésre és a személyiségfejlesztésre. Megalapozatlan és iratellenes abban az ügyési fellebbezés, hogy az elítélt mindezen magatartása ne lenne kiemelkedő, márpedig a 25 év fenyítetlenség kiemelkedő önfegyelemről tanúskodik. Arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság végzésében, hogy a Budapesti Fegyház és Börtön kizárólag a bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel tett nem támogató előterjesztést, egyéb kifogása nem volt. Azt sem vette figyelembe az ügyész fellebbezésében, hogy a pártfogó felügyelő tanulmánya „nem tárt fel a hozzátartozók közötti erőszakra utaló tényezőt, nincs büntetett előéletű személy a családban. Nem tárt fel olyan körülményt sem, amely az elítélt feltételes szabadságra bocsátásának akadálya lenne.” A fogvatartott cselekményét megbánta, bocsánatkérő levelet írt, jóvátételi utalásokat teljesített, rendszeres, havonta utalt jóvátételek formájában. Ennek alátámasztásaként a védő egy [REDACTED] kiállított számlakivonatot és MÁK igazolást csatolt. A fogvatartott számláján továbbá 8 millió forint áll rendelkezésre a nyugdíján felül, mely további biztosíték a befogadó nyilatkozatok mellett megélhetésének és lakhatásának biztosíthatóságára. Előéleti körülményei valószínűsítik, a bv intézetben tanúsított magatartása pedig igazolja a törvénytisztelő életmódra való hajlandóságát és alkalmasságát is. Mindkét lánya jelenleg is rendszeres kapcsolatot ápol az elítélttel, ők és volt felesége is hazavárják. Mindemellett a védő hivatkozott a 2022. áprilisában készült igazságügyi pszichológus szakértői vélemény megállapításaira és a terhelt megromlott egészségi állapotára is, főként jóindulatú tüdő daganata kapcsán. A generális prevenció kapcsán utalt arra, hogy az elítélt már 25 évet töltött bv intézetben, mely a társadalom szemében is kellően szigorú büntetés még a kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmény, emberölés vonatkozásában is. Ugyanakkor a perbíróság is már a 20 év eltelté utáni feltételes szabadságra bocsáthatóság lehetősége mellett foglalt állást, így a jogerős ítélet kérdőjeleződne meg, ha 25 év sem lehetne elegendő a generális prevenció érvényesüléséhez. Éppen az elítélt szabadságra bocsátása szolgálná leginkább a generális prevenció érvényesülését, ha a tettét megbánó és azt jóvátenni igyekvő, kifogástalan magatartással, képzésekkel, jutalmakkal, rendezett kapcsolattartással, elegendő anyagi forrással és hazaváró családdal rendelkező elsőbűntényes elkövetőnek bizalmat szavaz a bíróság.

A Fővárosi Főügyészség fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság végzése a másodfokú bíróság megítélése szerint törvényes és megalapozott, indokai helytállóak.

Az elsőfokú bíróság az előzményi adatokat irathűen rögzítette és az eljárási szabályokat megtartva, a releváns tényeket megfelelően értékelve hozta meg a döntését.

Ismertette a terhelt elítélését képező ítélet rendelkezéseit és a büntetés végrehajtása során már az elítélttel szemben a feltételes szabadság tárgyában született határozatokat, melynek értelmében legutóbb 2022. augusztus 30. napján jogerőre emelkedett végzésével a bíróság [REDACTED] elítéltet nem bocsátotta feltételes szabadságra.

Részletesen tért ki továbbá az elsőfokú bíróság az elítéltet fogvatartó Budapesti Fegyház és Börtön előterjesztésének tartalmára. Az elítélt magatartása kapcsán részletezett körülményeket a védő észrevételéhez mellékelt irat tartalma alapján azzal egészíti ki a másodfokú bíróság, hogy a jóvátételi utalásokra a [REDACTED] rendelkezésre álló kimutatás értelmében [REDACTED] havonta rendszeresen került sor.

Az elítélttel szemben az ítélet jogerőre emelkedése során irányadó anyagi jogszabály, az 1978. évi IV. törvény 47/A.§ (1) bekezdésében írtak értelmében kellett a bíróságnak a terhelt feltételes szabadságra bocsáthatóságának lehetőségéről határoznia, mivel életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

Helyesen érvelt ezért az elítélt védője, amikor arra hivatkozott, hogy az ítélet meghozatalakor is már

akként ítélte meg a bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyának ismeretében, hogy nincs törvényi alapja annak, hogy az elítéltet e kedvezmény alkalmazhatóságából kizárja. A terhelt esetében a hivatkozott törvényhely (2) bekezdésében írt legkorábbi törvényi lehetőséget, 20 évet jelölte meg a feltételes szabadságra bocsáthatóság vonatkozásában.

A Bv.tv. 83. § (1) bekezdésében írtakból következően a szabadságvesztés végrehajtásának célja az ügyszak határozatban meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon. A Bv.tv. 188.§ (1a) bekezdése értelmében a bíróság különösen *a)* az elítélt által elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetés tartamát és a büntetésből még végrehajtásra váró részt, *b)* az elítélt büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartását, *c)* az elítéltnek a bűncselekménnyel okozott hátrány jóvátételét eredményező vagy azt célzó magatartását, *d)* ha az elítélt által elkövetett bűncselekménynek nem volt sértettje, az elítélt által az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium „bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése” megnevezésű célelőirányzata javára teljesített befizetés tényét, *e)* az elítélt törvényisztelő életmód folytatására vonatkozó készségét vizsgálja. Mindezen szempontok értékelésre kerültek az elsőfokú bíróság végzésében.

Az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátásának feltétele egyrészt, hogy érkezzon el a bíróság ítéletében megjelölt feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó legkorábbi időpont mely az elítélt tekintetében megvalósult. Másrésztől akkor bocsátható csak feltételes szabadságra az elítélt, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető. A bírói gyakorlatban ez utóbbi feltétel alapja főként az elítélt büntetés-végrehajtás alatt tanúsított magatartása lehet, melyből arra lehet következtetni, hogy szabadulása esetén képes lesz a társadalomba sikeresen be-, illetve visszailleszkedni. E körben kell figyelembe venni az intézet előterjesztésében szereplő adatokat, a nevelői véleményt. Ugyanakkor a tekintetben is helyesen érvelt a terhelt védője arra vonatkozóan, hogy a feltételes szabadságra bocsátást nem támogató ezen vélemények (és az ügyészi fellebbezés) alapvető indokát első sorban is nem más, mint a bűncselekmény tárgyi súlya, ezzel összefüggésben a társadalom védelme jelentette.

A 2024. májusában kelt intézeti vélemény alapján ugyanis az elítélt a szabályok betartására törekszik, tisztelettudó és szabálykövető, az utasításokat betartja. Egészségi állapota folytán nem foglalkoztatható, munkaképtelen minősítést kapott. Szabadulására tudatosan készül, igyekszik gyermekeivel és volt házastársával kapcsolatát fenntartani, erősíteni, kapcsolattartása rendezett. Családja támogatóan áll mögötte, feltételes szabadságra bocsátása esetén támogatásukra is számíthat. Sikeres reintegrációja, társadalomba visszailleszkedése érdekében lehetőségeihez mérten igyekszik mindent elkövetni, az általános emberi együttélés szabályait betartja. Magatartása az intézeti elvárásoknak megfelel, hangulata, intellektusa átlagos.

Ugyanakkor a környezettanulmány értelmében a jóvátételezés csekély, aránytalan, megkérdőjelezhető őszinte megbánása, hiszen az előző felülvizsgálatig az elkövetést tagadta. A másodfokú bíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy ezzel ellentétes adat az iratokban az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény és lelet exploráció tartalma, melyben az elítélt az általa elkövetett bűncselekményről részletesen, belátással és rálátással nyilatkozott [REDACTED]. Levélben kért továbbá bocsánatot és lehetősége szerint folyamatosan teljesít jóvátételt is, mely ugyancsak a reintegráció irányába mutató tényező amellet, hogy az elítélt egyenként 30 órás foglalkozásokon végzett önismereti, valamint életvezetés, továbbá konfliktus és agressziókezelés kompetenciafejlesztő tárgyakat, valamint asszertivitást elősegítő tréninget. Emellett az elsőfokú végzésben írtak szerint jutalmakat szerzett, nyugdíjas koráig dolgozott az intézetben, önképzésre és a személyiségfejlesztésre ugyancsak figyelmet fordított.

Már az elítélt tekintetében a feltételes szabadságra bocsáthatósága lehetőségének 2022. évben történt vizsgálata során is azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az elítélt büntetés-végrehajtás során tanúsított magatartása nem kifogásolható, sőt példamutató. Ez pedig az elmúlt két

évben is töretlen a rendelkezésre álló iratok és vélemények adatai szerint. Már korábban is arra utalt a bíróság, hogy a bűnisméltés ugyancsak távol áll a terhelttől.

Ugyanakkor az elítélt családi támogató közege töretlenül rendelkezésre áll, feltételes szabadságra bocsátása esetén lakhatása, megélhetése is biztosított önjogán egyrész nyugdíja, másrészt kártalanítás folytán rendelkezésére álló 8 millió forintja révén, valamint családja, lányai, volt felesége okiratokkal is igazolta támogatásuk szándékát.

A másodfokú bíróság megítélése szerint is a védő hivatkozásával összhangban az elítélt tekintetében a társadalomba visszailleszkedése érdekében ténylegesen tett cselekvésgként megállapítható a képzésekben részvétel, jóvátétel teljesítése. Az intézeti szabályok betartása bár eleve követelmény, annak közel 25 éven keresztül töretlenül történt teljesítése már valóban az elsőfokú végzésben írtak szerint is az elítélt javára nyomatékkal értékelendő körülményt képez a másodfokú bíróság megítélése szerint is azt illetően, hogy szabálykövető magatartásának tanúsítása és annak szándéka esetében töretlen, egyben cselekvése által is ekként végbemenő. Mindenképpen abba az irányba mutat immár, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az elítélt vonatkozásában 2022. évben készült igazságügyi pszichológus szakértői vélemény és lelet adatai sem tartalmazzak kizáró körülményt.

A terhelt életkorát, valamint okirattal igazolt egészségi állapotát is a vonatkozó bírói gyakorlattal összhangban vette figyelembe az elsőfokú bíróság a döntés meghozatala során, mivel az elkövető elbíráláskori életkorára amiatt is figyelemmel kell lenni, mivel idősebb elítélt esetén a távolabbi feltételes szabadon bocsátási időpont meghatározása egyet jelenthet akár a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásával. Így az elsőfokú bíróság ezt is helytállóan értékelte a terhelt javára, amikor feltételes szabadságra bocsáthatóságáról rendelkezett.

A másodfokú bíróság végrehajthatóság érdekében a feltételes szabadságra bocsátás időpontját megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság végzésének további rendelkezései törvényesek, kizárólag a végzés rendelkező részének szövegezése igényelt nyelvtani pontosítást.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (1) bekezdés g) pontja szerinti tanácsulésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. augusztus 9.

dr. Nyerges Ágnes s.k.
előadó bíró

dr. Pecze Tünde s.k.
a tanács elnöke

dr. Iványiné dr. Ludányi Erika s.k.
bíró

Az elsőfokú bíróság végzése – helybenhagyás folytán – 2024. augusztus 9. napján véglegessé vált.

dr. Pecze Tünde s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: